

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1045/20-E

Název	Mateřská škola Sedliště, okres Svitavy
Sídlo	570 01 Sedliště 35
E-mail	ms.sedliste@tiscali.cz
IČ	70156620
Identifikátor	600099997
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Dana Šedá
Zřizovatel	obec Sedliště
Místo inspekční činnosti	570 01 Sedliště 35
Termín inspekční činnosti	6. až 8. 10. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Sedliště, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost jednotřídní mateřské školy a školní jídelny. V době inspekční činnosti škola evidovala 21 dětí, z nich čtyři, včetně

jednoho dítěte s odkladem povinné školní docházky, plnily povinné předškolní vzdělávání. Do školy jsou přijímány také děti mladší tří let, k 1. 9. letošního roku jich bylo 11.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání vychází ze Školního vzdělávacího programu „Svět nekončí za vrátky“ (dále školní vzdělávací program). Jeho cíle směřují k všestrannému rozvoji osobnosti dítěte se zvýšenou podporou environmentální výchovy a utváření zdravého životního stylu. Z realizovaného vzdělávání je posilování těchto oblastí patrné. Základní vzdělávací nabídka je vhodně obohacována akcemi zejména společensko-kulturního a poznávacího charakteru. Zařazené aktivity napomohly k naplnění rozličných vzdělávacích záměrů přímými zážitky v přirozeném prostředí, mnohdy na základě kontaktů s dalšími institucemi, někdy za účasti rodičů.

V čele školy stojí ředitelka školy (dále ředitelka) s dlouholetými zkušenostmi, které jí napomáhají funkčně řešit aktuálně vzniklé situace různého rázu včetně zajištění bezproblémového chodu školy. Na pracovišti byly patrné příznivé vztahy a v případě potřeby vzájemná spolupráce.

Řízení subjektu a pedagogického procesu je založeno zejména na každodenní komunikaci se všemi zaměstnanci, kterou mj. doplňují provozní porady. Přínosná pro vzdělávací proces jsou rovněž jednání pedagogické rady, ale vlivem jejich nižší četnosti se pedagogická problematika stává spíše předmětem příležitostných diskuzí. To sice umožňuje řešit aktuální otázky, ale již jen v omezené míře strategicky zkvalitňovat vzdělávací proces a jeho podmínky (kromě materiálních). Obdobný dopad mají i nedostatky zjištěné v realizaci vlastního hodnocení školy. Ředitelka sice každoročně zpracovává hodnotící zprávu, avšak její přínos pro optimalizaci a systematický rozvoj školy na základě účinných opatření snižuje spíše popisný než hodnotící charakter.

Některá uvedená méně příznivá zjištění přetrvávají od inspekční činnosti v lednu 2015. Naopak došlo ke značnému zkvalitnění v materiální oblasti, což příznivě ovlivňuje vzdělávání dětí. Například v herně proběhla obměna osvětlení a nábytku, který přispěl k vytvoření herních koutků, zakoupena byla dětská kuchyňka a nové lůžkoviny pro odpočinek dětí. Průběžně podle finančních možností jsou rovněž doplňovány různé didaktické pomůcky a hračky. Pouze stolky a židle nezohledňují rozlišnou výšku dětí. Další záměry rozvoje materiálních podmínek jsou nastaveny, zahrnují mj. další zlepšení vybavení školní zahrady. Celkově prostředí školy, čistota i výzdoba dětskými pracemi napomáhají k pozitivní atmosféře. Pozornost je věnována sebezprezentaci každého dítěte.

Finanční prostředky umožňují zajistit náležité fungování školy. Vedle standardních zdrojů od zřizovatele a ze státního rozpočtu je dalším příjmem úplata za předškolní vzdělávání. Kromě toho škola ke zlepšení podmínek vzdělávání (např. personální podpora v podobě školní asistentky) vhodně využívá i dotační programy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace vzdělávání v režimu dne respektovala psychosociální podmínky z hlediska pobytu venku, biorytmu a potřeby spánku a odpočinku jednotlivých dětí po obědě. V této době jsou dětem s menší potřebou spánku nabídnuty klidové činnosti, zvýšená pozornost je věnována dětem v povinném předškolním vzdělávání. S těmi je také každodenně skupinově pracováno v ranním čase, což sice napomáhá osvojovat si část dovedností

potřebných pro snížení rizika školní neúspěšnosti, ale je tím omezena doba pro spontánní vyžití dětí. To se ve spojení s uplatněnými pedagogickými postupy a s nerozlišenou vzdělávací nabídkou s ohledem na věkové složení kolektivu a předpoklady jednotlivců někdy nepříznivě promítlo do bloku řízených činností, které byly realizovány s dětmi společně. V jejich průběhu se střídaly fáze, kdy děti byly účinně aktivní a kdy část z nich zaujala spíše pasivní postoj. U některých docházelo ke snižování pozornosti s následným vyrušováním, které bylo usměrňováno prací učitelky s hlasem nebo napomínáním. Pokud se nejmenší děti od společných aktivit odpojily, byla jim alespoň vhodně nabídnuta aktivita druhou učitelkou, která ve škole působí jako školní asistentka. Znatelné uspokojení a příjemné zážitky dětem přinášely pohybové aktivity a pobyt venku, při kterém byl podporován mj. rozvoj hrubé motoriky, fyzické zdatnosti a poznatků spojených např. s pouštěním draka.

Při spontánních aktivitách děti měly možnost věnovat se hrám podle vlastní volby. Většina si s přehledem a uspokojením samostatně vybírala z volně přístupných hraček a pomůcek a u hry setrvala delší dobu. V případě nerozhodnosti při příchodu do školy byla zejména mladším dětem činnost většinou účinně nabídnuta. Děti se věnovaly především manipulačním aktivitám, zapojovaly se rovněž do připravené práce s barvou. U nejstarších dětí bylo zaznamenáno občasně bloumání bez poskytnutí podnětné vzdělávací nabídky a u některých i potlačení prostoru pro započítání, rozehrání a přirozené dokončení hry, což příliš nepodporovalo tvůrčí seberealizaci a vnitřní uspokojení.

Přes některé dílčí ne zcela příznivé situace ve škole panovala zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, která přispívá k vytvořenému rodinnému klimatu. Při uplatnění individuálního přístupu se projevila znalost dítěte a jeho rodiny. Přirozeným způsobem docházelo k sociálnímu učení, nikdo nebyl z kolektivu vyčleňován. Průběžně se dětem dostávalo především ocenění, které podněcovalo jejich pozitivní sebepojetí. V malé míře docházelo k naznačení dalších možností jejich vývoje. Příležitosti k zařazení vzájemného vrstevnického hodnocení a sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe nebyly využity. Někdy děti byly vyzvány k vyhodnocení činností, které se jim líbily.

Vzdělávací nabídka často upevňovala již získané zkušenosti a vědomosti dětí nebo vycházela z jim blízkých situací. Při její realizaci výrazně docházelo k rozvoji mechanické a obrazné paměti. Značná část učiva podporovala utváření základního povědomí o přírodním prostředí. Intuitivně i cíleně byly utvářeny dovednosti předcházející psaní a čtení a předmatematické schopnosti (i když s menší podporou logického myšlení). Nepravidelně jsou kolektivně prováděny prvky logopedické prevence. Do vzdělávacího procesu jsou velmi často zařazovány manuální, výtvarné, literární a hudební činnosti.

Ze sledovaného vzdělávacího procesu i záznamů v třídní knize je patrné, že při utváření vědomostí a schopností převládá tzv. předávání hotových poznatků před využitím aktivizujících metod v podobě například záměrného vytváření herních aktivit spojených s hledáním různých řešení problémových situací, skupinovým kooperativním učením a vlastním objevováním prostřednictvím pokusů a experimentování. Daný stav plně nepodporuje rovnoměrné osvojování klíčových kompetencí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy dětí, i přes některá nepříznivá zjištění, svědčí o postupném osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Výsledky vzdělávání škola vyhodnocuje, avšak získané poznatky a přijaté závěry se vztahují zejména k obsahové náplni vzdělávání. Omezené je přijímání výchovně-vzdělávacích strategií na základě hodnocení vlastní

pedagogické práce. Učitelky rovněž sledují individuální rozvoj dětí po celou dobu docházky. Vedené záznamy poskytují základní přehled o jimi dosažených dovednostech, v menší míře o vymezených vzdělávacích potřebách, případně stanovených opatřeních cílené podpory v dalším období. To funkčnost pedagogické diagnostiky snižuje. Získané poznatky jsou využívány spíše při uplatňování aktuálního pedagogického přístupu, než k cílenému plánování a následné realizaci vzdělávací nabídky podle potřeb, zájmů a možností dítěte. Záměrné využití získaných údajů bylo patrné u dítěte s odkladem povinné školní docházky a u dítěte, pro které učitelky vypracovaly plán pedagogické podpory v rámci poskytování podpůrných opatření 1. stupně.

V průběhu vzdělávání děti uplatňovaly základní společenská pravidla, k dospělým byly zdvořilé, uměly pozdravit, požádat a zpravidla bez upomínání poděkovat. Mezi sebou přirozeně a bez zábrán komunikovaly. Vztahy mezi nimi byly převážně tolerantní a bez výrazných konfliktů, v případě potřeby se uměly domluvit a spolupracovat. Přiměřeně věku a osobním možnostem uměly vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjadřovat se ve větách, u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Při činnostech se děti dokázaly v případě potřeby a zaujetí přiměřeně svým možnostem soustředit a pracovat podle pokynů, mnohé i mladší správně určovaly barvy, složily celek z částí. Záměrně využívaly paměť, reprodukovaly básničky a prokázaly odpovídající vědomosti o okolním prostředí. Patrné bylo utváření kladného vztahu k přírodě. Zejména starší děti se orientovaly v základním počtu, poznaly některá písmena, některé měly zafixovaný správný úchop tužky. Děti se bez potíží orientovaly v prostředí školy, třídy a v uspořádání hraček a dalších volně přístupných didaktických pomůcek, i nejmladší projevíly značnou samostatnost v sebeobsluze. Z jejich počínání bylo zřejmé, že jsou vedeny k ochraně vlastního zdraví. Školou pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dovedností dětí na veřejnosti přispívají k posilování vlastní sebedůvěry.

Závěry

Vývoj školy

- Značné zkvalitnění materiálních podmínek, které pozitivně ovlivňuje vzdělávání dětí,
- přetrvává omezené využívání evaluačního systému k přijímání cílů pro strategické zlepšování činnosti školy, což se odráží i v uplatňování některých organizačních a didaktických postupů zaznamenaných při poslední inspekční činnosti.

Silné stránky

- Přátelské rodinné klima, které příznivě ovlivňuje pobyt dětí ve škole,
- vhodné využívání blízkého přírodního prostředí k prožitkovému učení, k přirozenému rozšiřování znalostí o přírodě a k rozvoji fyzické zdatnosti dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Omezené využívání systému vlastního hodnocení školy s přijímáním účinných opatření ke strategickému rozvoji,
- při plánování a realizaci vzdělávacího procesu jsou méně zohledňována specifika vzdělávání dětí předškolního věku a individuální potřeby dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Prohlubovat hodnotící procesy tak, aby byly získány potřebné informace ze všech oblastí vztahujících se k činnosti školy, a poznatky využít k přijetí účinných opatření pro zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání,
- pracovat více s rozlišením vzdělávací nabídky s ohledem na věkové složení dětského kolektivu a individuální potřeby dětí vzešlé i z pedagogické diagnostiky,
- zvážit pedagogické postupy s cílem vytvořit v ranním čase větší prostor pro spontánní vyžití všech dětí,
- uplatňovat častěji pedagogický styl založený na problémovém a kooperativním učení a na podpoře dětské zvědavosti,
- usilovat o zavedení systematické primární logopedické prevence,
- využívat vzájemné hospitace pro předávání pozitivních zkušeností a poskytování vzájemné zpětné vazby mezi všemi učitelkami.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 2. 10. 2002
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 44810/2009 OŠKT, s účinností od 19. 10. 2009
3. Jmenování na pracovní místo ředitelky mateřské školy ze dne 1. 8. 2009
4. Školní matrika – školní rok 2020/2021
5. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017 a s aktualizací dne 20. 5. 2018 včetně příloh č. 1 a 2 ze dne 25. 8. 2020
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět nekončí za vrátky“ s platností od 1. 9. 2017 a poslední aktualizací ze dne 28. 8. 2020
7. Třídní vzdělávací program (plán tematických celků a týdenní přípravy učitelek – školní rok 2019/2020)
8. Třídní knihy – školní rok 2019/2020 a 2020/2021
9. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2019/2020
10. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky 2019/2020 a 2020/2021
11. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2020/2021
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rok 2019
13. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy

14. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy
15. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-1365/14-E, ze dne 3. 2. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 21. 10. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Dana Šedá, ředitelka školy

Dana Šedá v. r.

V Sedlišti 1. 12. 2020